

Василь Миколайович Шемчук,
капітан 2 рангу, старший викладач;
Олександр Миколайович Харченко,
інструктор з фізкультури кафедри соціально-гуманітарних та загальновійськових дисциплін,
Одеська національна морська академія,
вул. Дідріхсона, 8, м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ОФІЦЕРІВ ВІЙСЬКОВО-МОРСЬКИХ СИЛ ДО ВИКОНАННЯ ЗАВДАНЬ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ УМОВАХ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

У статті надані результати проведеного дослідження із розробки педагогічної технології професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил з метою виконання завдань в екстремальних умовах службової діяльності. Експериментально доведена дієвість та ефективність розробленої педагогічної технології. Процес самовизначення офіцерів Військово-Морських Сил залежить від багатьох факторів, перш за все, від суб'єктивних якостей особистості, які пов'язані з мотивацією їх навчання, відношення до професійної діяльності, характеру та рівня підготовки, творчого потенціалу фахових викладачів, керівників навчальних занять та військових колективів.

Ключові слова: педагогічна технологія, професійна та прикладна фізична підготовка, військова операція, бойові дії, вищий військовий навчальний заклад, офіцери Військово-Морських Сил, екстремальні умови, службова діяльність.

Актуальність проблеми. Успіх будь-якої військової операції загалом відбувається з урахуванням багатьох складових сформованих компонентів цієї операції та визначається рівнем морально-психологічної готовності учасників операції якісно та на високому професійному рівні виконати поставлені завдання оперативним командуванням в екстремальних умовах службової діяльності [1-4].

Практика показує, що завдання професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил вирішується не в комплексі, не в єдиній системі навчання. Відсутні основні критерії оцінки рівня професійної готовності офіцерів Військово-Морських Сил, їх спроможності виконання спеціальних завдань в умовах військових конфліктів [5-7]. Особливо низький рівень професійної підготовленості офіцерів Військово-Морських Сил при виконанні тих чи інших бойових нормативів, що в значній мірі визначається їх фізичною спроможністю та фізичною підготовленістю в цілому [8-10].

Об'єкт дослідження: професійна та прикладна фізична підготовка військового курсанта – майбутнього офіцера Військово-морських сил в умовах вищого військового навчального закладу. **Предмет дослідження** – педагогічна технологія професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил щодо виконання завдань в екстремальних умовах.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати та практично розробити надійну методичну технологію проведення професійної та прикладної фізичної підготовки військового курсанта-морця в умовах вищого навчального закладу.

Результати дослідження. Як свідчить аналіз літератури та особистий досвід автора, успішне виконання завдань військової операції на морському театрі бойових дій в багатьох випадках визначається рівнем професійної підготовки офіцерів, в наведеному прикладі – офіцерів Військово-Морських Сил, їх патріотичної складової, морально-психологічної готовності до виконання своїх специфічних функцій, тобто до ведення бойових дій в умовах по суті мирного часу. Офіцер Військово-Морських Сил як основна фігура в проведенні тих чи інших спеціальних військових заходів (військової операції) повинен відповідати вимогам, що визначаються сучасними особливостями ведення бойових дій в умовах цієї військової операції. Офіцер Військово-Морських Сил повинен мати в своєму арсеналі певні специфічні характеристики, до яких відноситься швидкість прийняття рішень, точність і ясність розпоряджень, надійність своїх дій по використанню техніки та озброєння в умовах дефіциту часу, обмеженості або відсутності основної та допоміжної інформації.

Тому на сьогоднішній день характерним типом діяльності офіцера Військово-Морських Сил стає не засвоєння існуючих, тобто готових знань, а творча діяльність по конструюванню нових знань та способів професійної діяльності по проектуванню, прогнозуванню, моделюванню бойових дій в умовах військової операції. Вивчення практики дій національних Військово-Морських Сил України в недавньому конфлікті в Автономній Республіці Крим показало недостатній рівень підготовки офіцерів Військово-Морських Сил та доволі низьку готовність до виконання спеціальних завдань в умовах специфічного військового конфлікту. Посилення уваги до проблем підвищення рівня

професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил, їх готовності до виконання завдань в умовах військової операції пов'язано з необхідністю вирішення основних протиріч:

- між вимогою необхідного рівня професійної підготовки офіцера Військово-Морських Сил та досягнутим недостатнім рівнем їх готовності до вирішення поставлених спеціальних завдань;

- між потребою бойової та ідеологічної підготовки в нових технологіях навчання офіцерів Військово-Морських Сил з метою ефективного вирішення спеціальних завдань в умовах військової операції та відсутністю педагогічних технологій, які повинні формувати ці навички в системі професійної та прикладної фізичної підготовки. Все це в значній мірі негативно впливає на рівень професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил, на їх готовність до виконання завдань в умовах військового конфлікту. Тому необхідний пошук нових більш якісних підходів для підвищення професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил з метою найбільш ефективного виконання та забезпечення бойових дій для отримання кінцевого переможного результату військової операції в цілому.

Аналіз військового конфлікту на території АР Крим дозволяє встановити основні причини недостатньої професійної, військово-ідеологічної та фізичної підготовленості офіцерів Військово-Морських Сил до виконання специфічних завдань в умовах військового конфлікту. До них відноситься:

- несумісність та розбіжність відповідної мотивації у офіцерів ВМС до освоєння професійних, ідеоло-

гічних та спеціальних знань, фізично-спортивних умінь;

- несумісність та розбіжність необхідних та наявних ціннісних орієнтирів в переважній більшості офіцерів Військово-Морських Сил до виконання бойових завдань в умовах військового конфлікту;

- формування спеціальних знань, навичок, умінь без достатнього потенціалу до саморозвитку;

- декларативний характер формування необхідних професійних якостей та відсутність педагогічних технологій їх розвитку в офіцерського складу частин та кораблів Військово-Морських Сил;

- відсутність ефективних методів моделювання професійної діяльності офіцерів Військово-Морських Сил для дій в надзвичайних або екстремальних умовах під час виконання завдань за призначенням.

В процесі подальшого дослідження обґрунтовувались педагогічні умови, що необхідні для підвищення рівня професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил. Для цього проводилось опитування офіцерів новоствореного факультету Військово-Морських Сил Одеської національної морської академії (правонаступник Академії Військово-Морських Сил імені П. С. Нахімова), учасників збройного конфлікту в АР Крим, які залишилися вірними присязі народу України і були за рішенням Президента України – Верховного Головнокомандувача Збройних Сил України передислоковані з м. Севастополь до м. Одеси. Всього в опитуванні прийняли участь 50 респондентів (табл. 1).

Таблиця 1

Структура педагогічних умов, необхідних для підвищення рівня професійної підготовленості офіцерів Військово-Морських Сил до виконання бойових завдань в умовах військової операції

Значимість (зменшення по важливості)	Педагогічні умови	Показник (в % відношенні)
1.	Мотиваційно-творча активність в процесі професійної та прикладної фізичної підготовки.	18,6
2.	Взаємозв'язок процесу професійної та прикладної фізичної підготовки.	16,3
3.	Розвиток інтелектуально-логічного мислення для вирішення бойових завдань.	14,0
4.	Внесення в загальний зміст професійної підготовки спеціального курсу "Військово-професійні дії офіцерів Військово-Морських Сил в умовах збройного конфлікту".	12,9
5.	Облік індивідуальної фізичної та професійної підготовленості офіцерів Військово-Морських Сил до виконання бойових завдань.	11,8
6.	Дотримання послідовності етапів підготовки для підвищення рівня професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил	10,9
7.	Формування постійних та стійких запитів на професійне та фізичне самовдосконалення офіцерів Військово-Морських Сил	9,4

На наступному етапі дослідження розроблялася педагогічна технологія професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил

на предмет виконання спеціальних завдань в умовах проведення військової операції та експериментально перевірялась її ефективність. Основи професійної під-

готовленості офіцерів Військово-Морських Сил до вирішення бойових завдань закладаються в процесі навчання в військових навчальних закладах. Вони забезпечують цілеспрямований взаємозв'язок історичної, педагогічної, психологічної, правової, фізичної та професійної характеристики підготовки офіцера Військово-Морських Сил, підсиленням професійного напрямку методики процесу навчання, що пов'язана з підготовкою до найбільш ефективного виконання завдань за призначенням.

В результаті професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил передбачається розвиток у них знань, умінь та навичок для виконання бойових завдань за призначенням. Проведене дослідження свідчить про необхідність широкого впровадження в процес професійної підготовки цілеспрямованої прикладної фізичної підготовки, яка забезпечить готовність до виконання завдань за призначенням. Для цього, насамперед, необхідно використати системний підхід, що дозволить ефективно використовувати

фізіологічні ресурси, які в свою чергу необхідні для ефективного виконання бойових завдань в умовах локального збройного конфлікту.

Взявши за основу вищевикладені теоретичні положення, дослідником була розроблена педагогічна технологія професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил з метою вирішення завдань в умовах збройного конфлікту, яка викладена на рис 1.

Проведені дослідження показали, що рівень професійної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил прямо пропорційний рівню їх самовизначення на різних етапах професійної підготовки.

У процесі дослідження була розроблена програма навчання офіцерів Військово-Морських Сил з метою підвищення ефективності дій в умовах локальних конфліктів. Основні розділи та зміст програми навчання офіцерів Військово-Морських Сил наведені в таблиці 2.

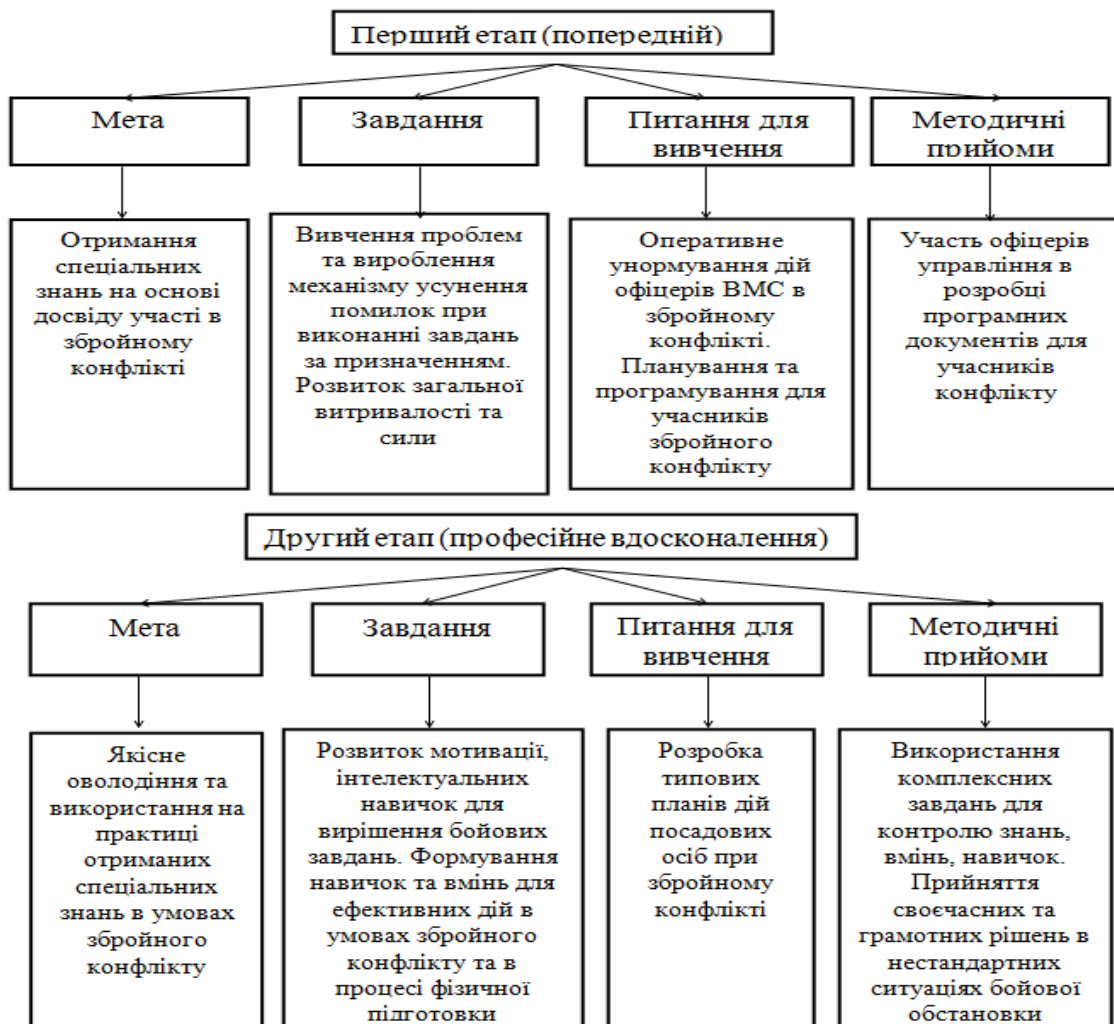

Рис. 1.

Таблиця 2

**Розділи та зміст програми
навчання офіцерів Військово-Морських Сил**

№ п/п	Найменування програми	Основний зміст	Види навчальних занять
1.	Отримання знань про національний склад місцевого населення, їх звичаї, особливості релігії, виховання дітей та ін.	Інформування слухачів про: - етнічний склад населення; - стан міжнаціональних відносин; - про особливості культури на території локального конфлікту.	Лекція, розповідь, бесіда.
2.	Формування мотивації до освоєння професійних дій офіцерів ВМС в умовах локального конфлікту.	Роз'яснення необхідності підвищення рівня професійної підготовленості для дій в умовах локального конфлікту, використання різних видів захочень.	Лекція, розповідь, практичне заняття.
3.	Розвиток прогностичних вмінь.	Розгляд ймовірних дій противника та на цій основі прогнозування своїх дій.	Практичне заняття, Навчання.
4.	Формування уточнюючих вмінь.	Виробити вміння виділяти першочергові завдання при виконанні своїх дій в умовах конфлікту.	Тактичні та практичні заняття.
5.	Розвиток інформаційно-пошукових вмінь.	Сформувати вміння вірно групувати в певній структурованій послідовності свої дії.	Практичні заняття.
6.	Формування вмінь щодо захисту, охорони та оборони своїх підрозділів.	Навчити захисту, охорони та оборони в умовах локальних конфліктів.	Практичні заняття, моделювання бойових дій.
7.	Формування вмінь та навичок щодо організації системи управління та взаємодії між підрозділами.	Навчити способам організації управління та взаємодії між підрозділами.	Тактичні заняття, практичні заняття, навчання.

Ефективність розробленої технології професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил була перевірена в ході педагогічно-

го експерименту, який передбачав створення двох груп (експериментальна та контрольна) офіцерів та постановку певних комплексних професійних за-

вданих, які моделювали дії посадових осіб офіцерського складу в різноманітних умовах бойової обстановки.

Динаміка розвитку рівня професійної підготовленості офіцерів експериментальної групи була більш позитивною в порівнянні з контрольною групою. Перед завершенням педагогічного експерименту кількість офіцерів Військово-Морських Сил, які досягли високого рівня розвитку професійних якостей в експериментальній групі була більшою, ніж в контрольній групі на 30-35%.

Об'єктивним показником ефективності розробленої технології професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів експериментальної групи стали результати виконання комплексних професійних завдань в різноманітних умовах бойової обстановки при підготовці до проведення бойових заходів. В експериментальній групі ці результати в середньому були вищі на 20-25 % в порівнянні з офіцерами контрольної групи.

Отримані результати педагогічного експерименту свідчать про ефективність розробленої технології професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил для вирішення спеціальних завдань в умовах військового конфлікту.

Найбільш вагомими компонентами розробленої педагогічної технології є:

- спадкоємність виховання та навчання військово-спеціальним дисциплінам для військових моряків;

ЛІТЕРАТУРИ

1. Корольчук, М. С. Психофізіологія працездатності корабельних спеціалістів в екстремальних умовах: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора психол. наук: 19.00.02 / М.С. Корольчук. – К., 1996. – 33 с.

2. Криворучко, П. П. Психологія забезпечення професійної діяльності корабельних спеціалістів у тривалому плаванні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. психол. наук: 20.02.00 «Військово-спеціальні науки» / П.П. Криворучко. – К., 1998. – 19 с.

3. Кузьмина, К.И. Психофизиологические механизмы индивидуальной адаптации организма при действии различных экзогенных факторов: автореф. дис. на соискание науч. степени д-ра биол. наук: 14.03.26 / К.И. Кузьмина. – К., 1995. – 45 с.

4. Курпатов, В. И. Профилактика, лечение и реабилитация психогенно обусловленных расстройств у плавсостава ВМФ: автореф. дис. на соискание науч. степени доктора мед. наук / В.И. Курпатов. – СПб.: ВМА, 1994 – 32 с.

5. Лігоцький А. О. Теоретичні основи проектування сучасних освітніх систем : [монографія] / А. О. Лігоцький. – К. : Техніка, 1997. – 340 с.

6. Кулакова М.В. Особистісно орієнтовані взаємовідносини як педагогічна умова формування готовності до професійної діяльності у майбутніх фахівців у вищих морських навчальних закладах //

- вдосконалення виховання та навчання загально-військовим дисциплінам для курсантів вищого військового навчального закладу;

- корегування викладання соціально-гуманітарних та загальновійськових дисциплін для майбутніх офіцерів Військово-Морських Сил України;

- підвищення стану фізичного виховання, спеціальної фізичної підготовки і спорту;

- комплексне оцінювання здібностей та придатності до засвоєння знань з професійної підготовки та прикладної фізичної підготовки.

Висновки: 1) в ході проведеного дослідження була встановлена ефективність розробленої педагогічної технології професійної та прикладної фізичної підготовки офіцерів Військово-Морських Сил щодо вирішення спеціальних завдань в умовах військового конфлікту або проведення військової операції;

2) професійна підготовленість передбачає під собою характеристику рівня оволодіння офіцерами Військово-Морських Сил своєю професійною спроможністю та передбачає наявність в них здібностей вирішувати бойові завдання, вміння адаптуватися до обставин, котрі постійно змінюються, наявність впевненості та відповідальності при прийнятті рішень, здібностей до самоаналізу та само-вдосконалення.

Наукові записки: Збірник наукових статей Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова / Укл. П. В. Дмитренко, Л. Л. Макаренко. – Випуск LX (60). – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2005. – С. 78-82.

7. Кулакова М.В. Сутність педагогічних умов професійної підготовки майбутніх фахівців морських спеціальностей // Духовність особистості: методологія, теорія і практика: Зб. наук праць. – Луганськ, 2004. – В.5. – С.104-109.

8. Макаренко, Н. В. Теоретические основы и методики профессионального психофизиологического отбора военных специалистов / Макаренко Н.В. – К.: НИИ проблем военной медицины УВМА, 1996. – 336 с.

9. Ольховий О. М. Професійно спрямована система фізичної підготовки курсантів вищих військових навчальних закладів з врахуванням специфіки подальшої військово-професійної діяльності / О. М. Ольховий // Матеріали Всеармійської науково-методичної конференції: Сучасні тенденції та перспективи розвитку фізичної підготовки військовослужбовців, Київ, 24.11.2011 року. К.: НУОУ, 2011. - С. 48-52.

10. Новодерьожкін Г. В. Фізичне виховання та спеціальна фізична підготовка : навч. посіб. / В. М. Красота, Г. В. Новодерьожкін, О. М. - Севастополь : АВМС, 2012. - 198 с.

REFERENCES

1. Korolchuk, M. S. (1996). Psykhofiziologhiia pratsedatnosti korabelnykh spetsialistiv v ekstremalnykh umovakh [Psychophysiology of working abilities of ship specialists in extreme conditions]. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
2. Kryvoruchko, P. P. (1998). Psykholohiia zabezpechennia profesiinoi diialnosti korabelnykh spetsialistiv u tryvalomu plavanni [Psychology of professional activity naval experts in long voyages]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Kyiv [in Ukrainian].
3. Kuzmina, K.I. (1995). Psihofiziologicheskie mehanizmy individualnoy adaptatsii organizma pri deystvii razlichnykh ekzogennykh faktorov [Psychophysiological mechanisms of individual adaptation of an organism by the action of exogenous factors]. *Extended abstract of doctor's thesis*. Kyiv [in Russian].
4. Kurpatov, V. I. (1994). Profilaktika, lechenie i reabilitatsiya psikhogenno obuslovlennykh rasstroystv u plavsostava VMF [Prevention, treatment and rehabilitation of disorders caused by psychogenic disorders of the crew]. *Extended abstract of candidate's thesis*. Saint Petersburg: BMA [in Russian].
5. Likhotskyi, A. O. (1997). Teoretychni osnovy proektuvannia suchasnykh osvitynykh system [Theoretical Foundations of modern educational systems]. Kyiv: Tekhnika [in Ukrainian].
6. Kulakova, M.V. (2005). Osobystisno oriientovani vziaemovidnosyny yak pedahohichna umova formuvannia hotovnosti do profesiinoi diialnosti u maibutnikh fakhivtsiv u vyshchykh morskyykh navchalnykh zakladakh [Personality-oriented relationship as pedagogical conditions of readiness for professional work in the future experts in higher marine educational institutions]. *Naukovi zapysky: Zbirnyk naukovykh statei Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova – Scientific Notes: Collected articles of M. P. Dragomanov National Pedagogical University, LX (60)*, 78-82. [in Ukrainian].
7. Kulakova, M.V. (2004). Sutnist pedahohichnykh umov profesiinoi pidhotovky maibutnikh fakhivtsiv morskyykh spetsialnostei [The essence of pedagogical conditions of training of future marine specialties professionals]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka – Spirituality: Methodology, Theory and Practice, 5*, 104-109. [in Ukrainian].
8. Makarenko, N. V. (1996). *Teoreticheskie osnovy i metodiki professionalnogo psikhofiziologicheskogo otbora voennykh spetsialistov [Theoretical bases and methodology of professional psycho-physiological selection of military experts]*. Kyiv: NII problem voennoy meditsiny UVMA [in Russian].
9. Olkhovyi, O. M. (2011). Profesiino spriamovana systema fizychnoi pidhotovky kursantiv vyshchykh viiskovykh navchalnykh zakladiv z vrakhuvanniam spetsyfiky podalshoi viiskovo-profesiinoi diialnosti [Professionally designed system of physical training of cadets of higher military educational institutions to the specifics of further military professional activity]. *Suchasni tendentsii ta perspektyvy rozvytku fizychnoi pidhotovky viiskovos-luzhbovtiv – Current Trends and prospects of military physical training: Materials of All-Army scientific and technical conference (pp. 48-52)*. Kyiv: NUOU [in Ukrainian].
10. Novoderozhkin, H. V. & Krasota, V. M. (2012). *Fizyчне vykhovannia ta spetsialna fizyчна pidhotovka [Physical education and special physical training]*. Sevastopol: AVMS [in Ukrainian].

Василий Николаевич Шемчук,

капитан 2 ранга, старший преподаватель;

Александр Николаевич Харченко,

инструктор по физкультуре

кафедры социально-гуманитарных и общевоинских дисциплин,

Одесская национальная морская академия,

ул. Дидрихсона, 8, г. Одесса, Украина

ОСОБЕННОСТИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВЛЕННОСТИ ОФИЦЕРОВ ВОЕННО-МОРСКИХ СИЛ К ВЫПОЛНЕНИЮ ЗАДАЧ В ЭКСТРЕМАЛЬНЫХ УСЛОВИЯХ СЛУЖЕБНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ

В работе представлены результаты проведенного исследования по разработке педагогической технологии профессиональной и прикладной физической подготовки офицеров Военно-Морских Сил с целью выполнения задач в экстремальных условиях служебной деятельности. Экспериментально доказана действенность и эффективность разработанной педагогической технологии. Практика показывает, что задача профессиональной и прикладной физической подготовки офицеров Военно-Морских Сил решается не в комплексе, не в единой системе обучения. Отсутствуют основные критерии оценки уровня профессиональной готовности офицеров Военно-Морских Сил, их способности выполнения специальных задач в условиях военных конфликтов. Особенно низкий уровень профессиональной подготовленности офицеров Военно-Морских Сил при выполнении тех или иных боевых нормативов, который в значительной степени определяется их физической способностью и физической подготовленностью в целом. Поиск педагогических условий и основных направлений совершенствования системы профессиональной и прикладной физической подготовки офицеров Военно-Морских Сил проводился исследователем в русле разработки основных теоретических и практических идей, методов и форм опти-

мизации вышеуказанных процессов. Профессиональная подготовленность подразумевает под собой характеристику уровня овладения офицерами Военно-Морских Сил своей профессиональной способностью и предполагает наличие у них способностей решать боевые задачи, умение адаптироваться к обстоятельствам, которые постоянно меняются, уверенности и ответственности при принятии решений, способности к самоанализу и самосовершенствованию. Процесс самоопределения офицеров Военно-Морских Сил зависит от многих факторов, прежде всего от субъективных качеств личности, которые связаны с мотивацией их обучения, отношением к профессиональной деятельности, характером и уровнем подготовки, творческим потенциалом профессиональных преподавателей, руководителей учебных занятий и воинских коллективов в целом. Поэтому проблема выработки педагогической технологии по качественной организации профессиональной и прикладной физической подготовки офицеров Военно-Морских Сил в условиях современных вооруженных конфликтов стала одной из основных задач военной науки.

Ключевые слова: педагогическая технология, профессиональная и прикладная физическая подготовка, военная операция, боевые действия, высшее военное учебное заведение, офицеры ВМС, экстремальные условия, служебная деятельность.

Vasyl Shemchuk,
captain II rank, senior instructor;
Oleksandr Kharchenko,
*Physical Education instructor of the Department of
Socio-humanitarian and All-Arms Disciplines,
Odesa National Marine Academy,
8, Didrikhsona Str., Odesa, Ukraine.*

PECULIARITIES OF PROFESSIONAL NAVAL OFFICERS' PREPAREDNESS FOR MISSION EXECUTION UNDER EXTREME CONDITIONS OF MILITARY SERVICE

The results of the carried out research aimed at the development of pedagogical technology of professional and applied physical training of naval officers to implement tasks under the extreme conditions of service activity are presented in the article. Effectiveness and efficiency of the developed pedagogical technology have been experimentally proven. Examples seem to indicate that the task of naval officers' professional and applied physical fitness (preparedness) can be solved neither in a complex, nor in the single system of studies. There are no basic criteria of estimating naval officers' professional level of preparedness and their capability of implementing special tasks in terms of military conflicts. Especially low level of professional preparedness of naval officers while implementing one or another battle norm is noticed. It is largely determined by their physical capacity and physical fitness on the whole. The search for pedagogical terms and basic directions of naval officers' professional and applied physical training system improvement has been carried on the basis of the development of general theoretical and practical ideas, methods and forms of optimization of the above mentioned processes. Professional preparedness means assessment of naval officers' qualification proficiency level, self-confidence and responsibility for decisions they take, the ability to adapt to changing circumstances and ability for self-examination (self-analysis) and self-perfection. The process of self-determination of naval officers depends on many factors. First of all it depends on subjective personality traits, related to their learning motivation, attitude to professional activity, character and level of training, creative professional capacity of teachers, coaches and military collective in general. Therefore, the problem of producing educational technology on high-qualified organization of professional and applied physical preparedness (fitness) of naval officers in today's armed conflicts has become one of the main tasks of military science.

Keywords: pedagogical technology, professional and applied physical fitness (preparedness), military operation, combat actions, higher military educational establishment, naval officers, extreme conditions, service activity.

Рецензент: доктор медичних наук, професор О. П. Романчук

Подано до редакції 06.03.2015